

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Küreselleşme Sürecinin Alt Sektörel Etkileri

Başkan : HÜSEYİN KARAKOÇ
Türk İş Genel Sekreteri
Tek Gıda İş Sendikası Genel Başkanı

Değerli arkadaşlarım, bugün için oturumun en zor bölümündeyiz. Zamanımızı iyi kullanacağız, ancak bir beş dakika kendime bir zaman ayırmayı düşünüyorum.

IMF'nin politikaları sabahtan beri inceleniyor ve Türkiye'de de yine aynı şekilde devam edecek. Türkiye'de 18 defa IMF programları uygulandı, ama hiçbirinden de olumlu netice alınmadı. Bu 19'uncuyu da yakında imzalayacaklar. Tabii eğer borç alırsan, emir de alırsın. IMF parayı veriyor, talimatı da arkasından bastırıyor, diyor ki, ben parayı veriyorum, şunları şunları da yerine getireceksin. İşte bunların örneği Şeker Yasası, işte Tütün Yasası, Endüstri Bölgeler Yasası. Bunları bir an önce çıkartacaksın, ondan sonra da krediyi alacaksın diyor. Ve IMF'nin vermiş olduğu bu talimatları da basın yoluyla gerek siyasilerimiz, gayet şirin de gösteriyorlar. Ama meselenin içyüzüne baktığın zaman şirin görünecek hiçbir tarafı olmadığı da apaçık ortada.

Şimdi Şeker Yasası çıktı, bu Şeker Yasasıyla birlikte birçok tarım işçileri işsiz kaldı. Ve nakliyeciler işsiz kaldı. Bununla birlikte şeker pancarı yalnız şekerle de kaim değil. Bunun yan ürünleri de var, besicilikte küspe olarak kullanılan kısımları var. Melasından istifade ediyoruz ve en iyi alkol de maalesef pancardan elde ediliyor. Bunların hepsi tamamen ortadan kalkıyor tabii yavaş yavaş kota uygulanarak, 17 milyon tondan, 11.5 milyon tona, bu daha da azalacak ve diyor ki, ben sana parayı veriyorum, senin üretmene gerek yok, ben sana daha ucuz vereceğim diyor. Şekeri ucuz vereceğim diyor. Dolar tepesi aşağı gitmesine rağmen, şekere durmadan da zam geliyor. Hiç de ucuz şeker yeme imkanımız da maalesef olmuyor.

Diğer taraftan tütünü ektirmeyeceksin diyor, ben diyor üretiyorum, sana tütün de göndereceğim, sigara da imal edeceğim, bunları yapmana gerek yok. Bunlarla uğraşma, ben bunların hepsini sana temin edeceğim. Bakın bunu anlatmaktaki maksadım, yani kamuoyunda yanlış bazı bilgiler yansıtıldığı için, gerek siyasiler, gerek basın yoluyla, bunların içinden gelen bir kişi olarak neler olduğunu kısa bir şeyle anlatmak istiyorum.

623 bin aile tütün eker. Şimdi 600 bin kişi derler, ama tütün aile ziraatıdır. Bir ailede 7 - 8 kişi var. Yani 7 - 8 kişi her aileden tütünle ilgilenir. Şimdi bu Tütün Yasasıyla 623 bin aileden, 550 bin tanesi bir defa kesin işsiz kalacak. Ve bunu 6'yla, 7'yle çarptığın zaman 3-3.5 milyon kişi işsiz kalacak. Bazı siyasilerin 600 bin dediği gibi veyahut da 50 bin kişi işsiz kalacak gibi böyle bir şey kesinlikle yok. En aşağı 3.5 milyon tütün ekicisi işsiz kalacak, bununla birlikte güneydoğu ve doğuda bunların geliriyle geçinen esnaf da işsiz kalacak. Çünkü güneydoğuda ve doğuda tütün, tütün ekicileri ve burada tütünle birlikte Tekel'in açmış olduğu işletmelerde çalışan işçilerin geliriyle geçinen esnaf var. Bunlar da tamamen ortadan kalkacak ve 2002 yılında destekleme yok. Diyorlar ki, serbest piyasa, serbest bıraktık. Ve İzmir'den gelen

arkadaşlarım var, 45 tane tüccar vardı, 13 tane kaldı. Ve bunlar Ege Bölgesinden alırlar tütünleri ve orada belli yere yabancı gerek ihracata, gerekse yabancı tekellerin fabrikalarına verirler bunu.

Şimdi güneydoğuya ve doğuya gidip bunlar hiçbir zaman için bunlar tütün almamışlardır ve bundan sonra da gidip tütün almaları da mümkün değildir. Şimdi kota var, kota kalkacak, herkes ekebildiği kadar. Herkes ekebildiği kadar tütün de ekemeyecek. Bakın 2000 yılı içerisinde 351 milyon dolarlık biz tütün ithal etmişiz, bu tüccarlar vasıtasıyla, bir taraftan ihraç ediyoruz, bir taraftan ithal ediyoruz.

Şimdi destekleme kalkınca, devlet de bunu almayınca, bu tütün ekicileri tamamen ortadan kalkacak ve devlet sosyal devlet niteliğini tamamen ortadan kaldıracak. Sosyal dengeler altüst olacak. Sosyal devlet, vatandaşının bugününü ve yarınını güvence altına almak mecburiyetindedir. Tamamen bu güvenceden yoksun kalacak bu vatandaşlar. Zaten işsizlik alabildiğine çoğalmış, alabildiğine gitmiş bir işsizlik varken, bir milyonları daha işsizlerin arasına katılacak. Ve güneydoğuda hepimizin malumu olduğu üzere 120 milyar dolar harcandı, buradaki huzuru sağlamak için. Eğer buradaki tütün ekimi, bakın göreceksiniz 2002 yılının ikinci yarısından itibaren sıkıntılar başlayacak. 2003 yılında had safhaya ulaşacak. Ve burada bir o kadar daha masraf edilse, burada huzur sağlamak da mümkün olmayacak. Çünkü evine ekmek götüremeyecek, çocuğunun ayağına ayakkabı alamayacak, böyle bir aile reisinin ne yapacağını, nelere muktedir olduğunu takdir sizlerin ve kamuoyunun. Bunun için devlet bu konularda gerçekten sağduyulu olmalı. Eğer IMF böyle talimat veriyor, IMF'nin her dediğini yerine getirecek olursak, işte Türkiye, Arjantin olmaz diyorlar, ama böyle giderse Arjantin de olur, daha da kötü olur. Temennimiz bu değil, umutsuz değiliz. Umudumuzu da yitirmedik, umutluyuz, ama toplumun tüm kesimleri son derece duyarlı olması gerekir, birbirleriyle omuz omuza bu mücadeleyi vermekle ancak zorlukları aşma imkanımız olur. Ve bu Tütün Yasası konusunda da burada Ziraat Odalarından herhalde başkanlar var. Bu konuda kendileri biraz ağır kaldılar. Bu konuda da daha duyarlı olmalarını, daha hareketli olmalarını, daha açık ve net tepkilerini ortaya koymalarını biz bilhassa işçi kesimi olarak rica ediyoruz ve kendilerine bunu Milli Prodüktivite Merkezinde tertiplemiş olduğumuz yine tarımla ilgili toplantıda da aynı şeyleri söyledim, her platformda da aynı şeyleri söyleyeceğim. Aynı şeyleri anlatmak ve bilinçlendirmek mecburiyetindeyiz. Tütün yakılıyor diyorlar, bazıları tevessül edenler var, tütün yakılsın diye üretip, tütün yakılmıyor beyler. 92 yılından beri tütün yakılmıyor, tütünün tozları dahi değerlendiriliyor. Tütünün tozları Fransa'ya gönderiliyor, plaka haline geliyor, kıyılıyor, tütün oluyor ve 2001 sigarası üretiliyor. Tütünlerimizin her şeyi değerlendiriliyor. 2001 yılında 228 trilyonluk tütün aldık, 150 milyon ton. 228 trilyon hepsi hiç kullanılmasa, batsa, yansa ne olur? Diğer taraftan batık bankalara 40 milyar dolar harcıyorsun, kendi çiftçin, kendi insanın için 3.5 milyon insan için 228 trilyon batsa ne olur? Halbuki bunun tamamı kullanılıyor. Türkiye'nin ihtiyacı 180 bin tonla, 210 bin ton arasında tütün var. Kota koydun, 150 bin ton kotayla, bunu üretirsin ve çiftçini, vatandaşını da mağdur etmezsin, aldığın bütün tütünleri de sonuna kadar da kullanırsın. Bunun için bu konuda tüm toplum kesimlerinin, tüm demokratik kitle örgütlerinin duyarlı olacağına inanıyorum, başta Ziraat Odaları olmak üzere. Bu konuya son derece duyarlı olmaları gerektiğine inanıyorum. Çünkü 3.5 milyon insan onların üyesi, onlar bu sorumluluğun altında, bu vebalin altında. Bu sempozyumu tertiplemediği için Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası'na da teşekkür ediyorum. Şimdi ilk sözü sayın Baki Remzi Suiçmez'e veriyorum.